

Hvordan gi gode, bærekraftige tjenester og ivareta menneskerettighetsperspektivet?

Anne Gamme, fagleder helse og velferd KS.

Debattserie:
grenser for offentlig velferd

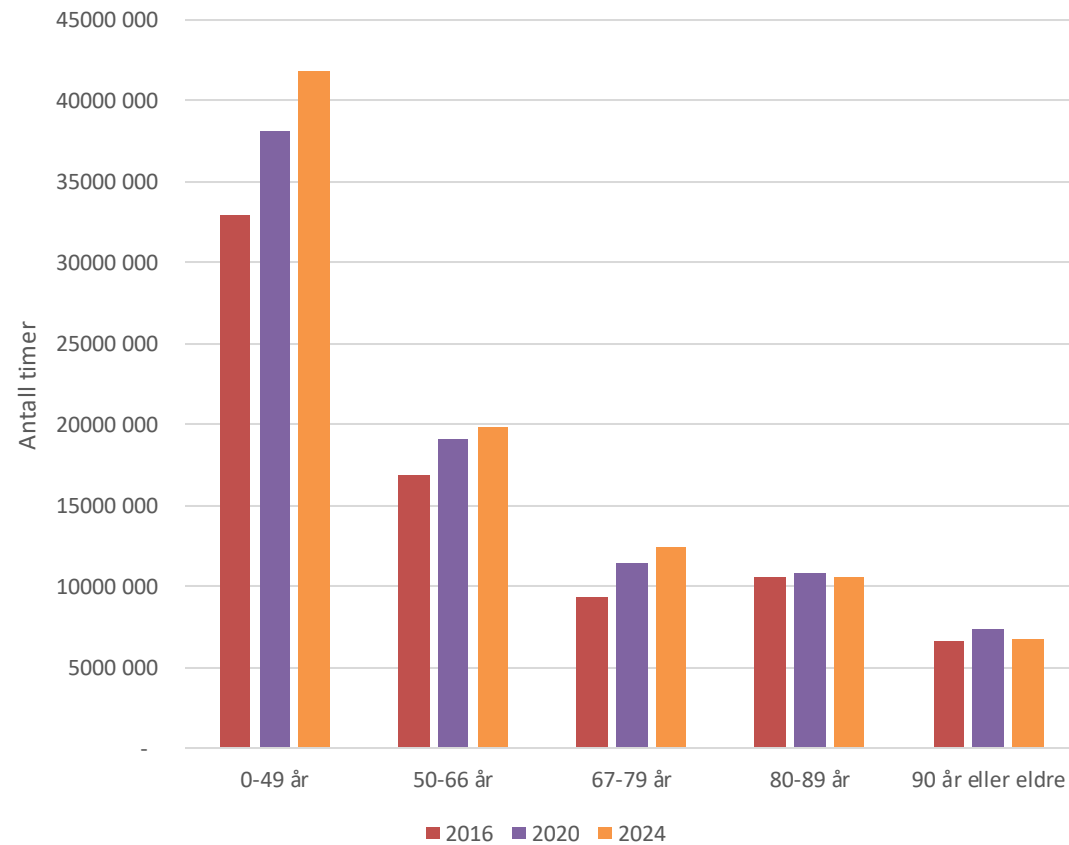

Bærekraftig velferd

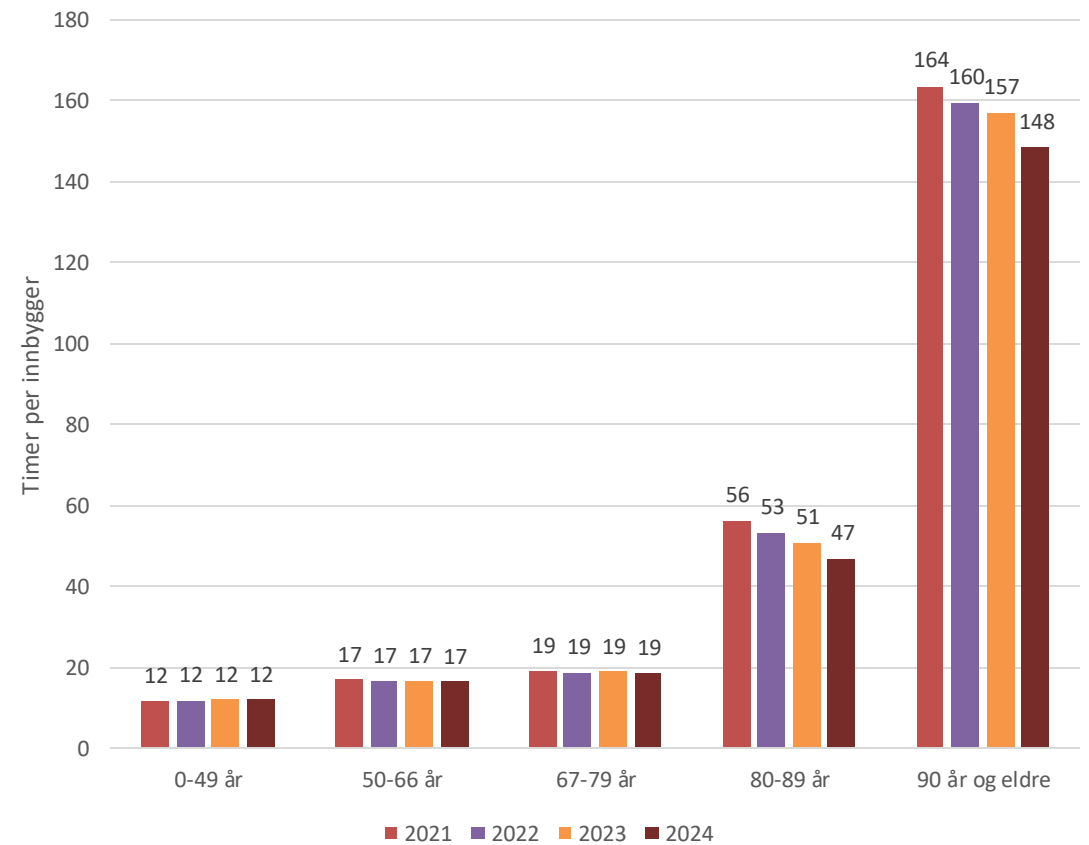
- Trang kommuneøkonomi
- Mangel på helsepersonell
- Vi blir stadig eldre. Vi holder oss friske lenger, men likevel flere som potensielt vil ha behov for oppfølging fra kommunen
- Stadig flere lever med demens
- Brukervekst og økte kostnader mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Mange i yrkesaktiv alder står utenfor yrkeslivet – utfordrer utenforskap og bidrag til bærekraft
- Helserelatert adferd, levevaner, helsekompetanse, folkehelse
- Økte forventninger i befolkningen
- Stort styringstrykk – rettigheter, prioritering

De yngste brukerne har flest timer med tjenester

Timer hjemmetjeneste fordelt på brukernes alder

Timer hjemmetjeneste per innbygger Etter alder

Nasjonalt mål: Utviklingshemmedes boligsituasjon – lav eierandel

- personer med nedsatt funksjonsevne skal kunne velge hvor og hvordan de bor.
- utviklingshemmede har særlige utfordringer på boligmarkedet
- eierandelen er rundt 10 pst.
- utviklingshemmede har ofte en stabil, men lav inntekt, og gjerne trygd som inntektskilde.

Hammerfest, foto: Anne Gamme

CRPD oppfølging

- Lovproposisjonen lagt frem

KS høringssvar:

<https://www.ks.no/horingssvar/horingssvar-om-fns-konvensjon-om-rettighetene-til-mennesker-med-nedsatt-funksjonsevne-crpd/>

Johan Hugo levde med streng kontroll: – Det gjør vondt i sjela

Bruk av makt og tvang mot utviklingshemmede øker. For Johan Hugo (41) ble økt frihet løsningen.

FRIHET: Johan Hugo Gilbu Berstad jobber med å kløyve ved på Ranvik arbeidssenter. Der har han egne arbeidsoppgaver med stor frihet.
FOTO: LARS TORE ENDRESEN / NRK

[Tom Ole Buaas](#)
Journalist

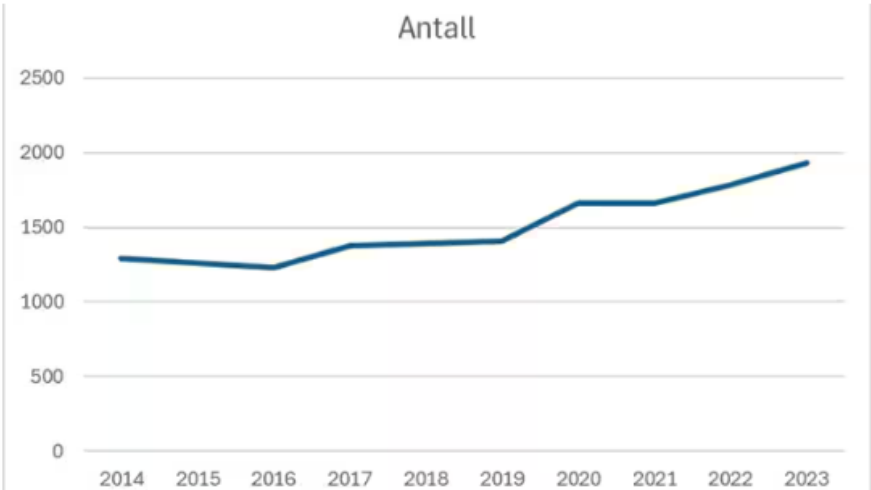
[Lars Tore Endresen](#)
Fotograf

[Ingvill Dybfest Dahl](#)
Journalist

Vi rapporterer fra Sandefjord

Publisert 16. mars kl. 11:13

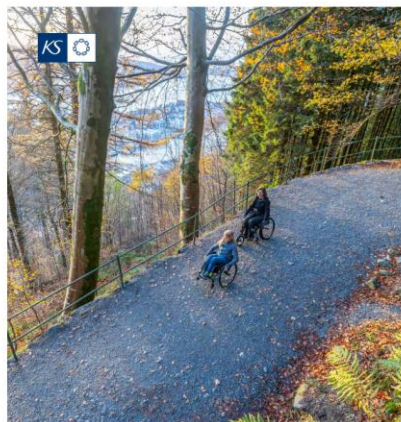
Tall fra Helsetilsynet viser at det i 2014 var registrert 1289 personer med vedtak om tvang. I 2023 hadde tallet økt til 1924 personer.

Tall og graf fra Helsetilsynet om antall personer med utviklingshemming og vedtak om tvang fra 2014 til 2023.

GRAFIKK: HELSETILSYNET

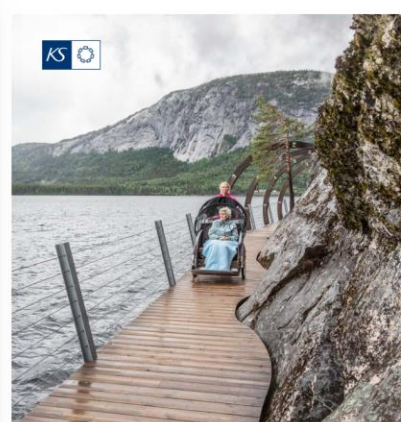
Ulike veiledere fra KS om universell utforming og tilgjengelighet

Tur for alle
Universell utforming for aktive liv

Vill natur for alle
Temahefte om universell utforming og friluftsliv

Aktiv i nærmiljøet
Temahefte om universell utforming av sentrumsnært friluftsliv og kulturminne

En bolig for hele livet

Håndbok i aldersvennlige lokalsamfunn

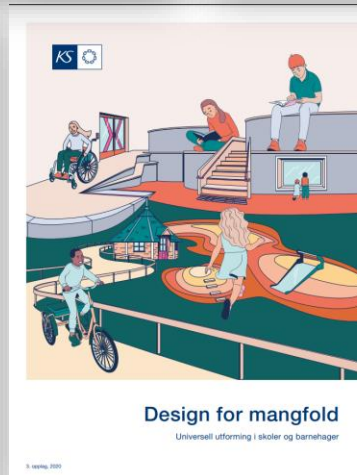
Hvordan utforme tilgjengelige handelslokaler for alle?

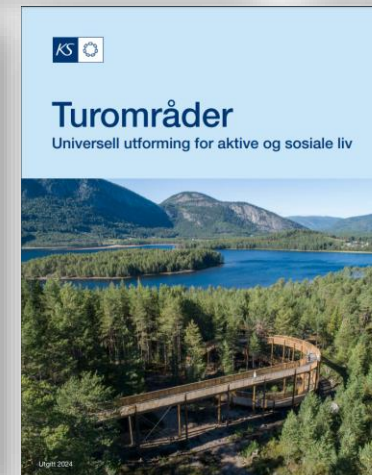
Opparbeidet uteareal – universell utforming
Kartlegging, tips og råd

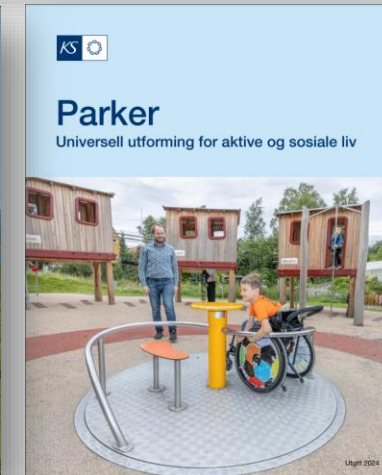
Publikumsbygg – universell utforming
Kartlegging, tips og råd

Design for mangfold
Universell utforming i skoler og barnehager

Turområder
Universell utforming for aktive og sosiale liv

Parker
Universell utforming for aktive og sosiale liv

Prioritering av universell utforming/ tilgjengelighet kan bidra til mindre bruk av personell.

Hvordan skape et samfunn for alle?

- Vi må greie å fordele de ressursene vi har til alle som trenger det.
- Teknologi som frigjøringsverktøy?
- Universell utforming - tilgjengelige samfunn